

Styre: Fakultetsstyret ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet

Styresak: 53/16

Møtedato: 06.09.2016

Dato: 29.08.2016

Arkivsaksnr: 2016/1677-INC

Orientering om opptak høsten 2016

Bakgrunn

Denne orienteringssaken omhandler de ulike opptakene ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet høsten 2016. Opptaket omfatter det nasjonale Samordna opptak til lavere grads studier, mastergradsstudier, intern programovergang, poststudierett og hospitantopptak. Det gis også en orientering om opptaket til Praktisk-pedagogisk Utdanning (PPU).

Opptak til lavere grad – Samordna opptak

Hovedopptaket i Samordna opptak til lavere grads studier ble gjennomført 15. juli. Fakultetet hadde en opptaksramme på 972 studieplasser. Dette er 10 flere enn i 2015 og skyldes en tildeling av 10 nye plasser til mediefag i revidert nasjonalbudsjett for 2016 (sak 15/5600-103).

Det samfunnsvitenskapelige fakultet er i den strategiske situasjon at vi har svært populære studieprogram og hadde 2000 primærsøkere til våre fag. Vi ønsker å gi mange muligheten til å studere hos oss og å utnytte kapasiteten på studieprogrammene godt, samtidig som det har vært en prioritering å få gode karaktergrenser i alle fag. Ved tilførsel av nye studieplasser forventes det at fakultetene justerer studentopptaket i tråd med departementets føringer og manglende måloppnåelse kan føre til refordeling av studieplassene. Som følge av disse vurderingene har fakultetet gitt 61 flere tilbud om studieplasser i 2016 enn i 2015. I årets hovedopptak ble det gitt i alt 2252 tilbud.

I vurderingen av hvor mange tilbud vi skulle sende ut har fakultetet lagt særlig vekt på at mange nye studenter semesterregistrerer seg, men så avslutter studiene i løpet av sitt første semester på bachelorprogrammene. Det har også blitt tatt hensyn til antallet førsteprioritetssøkere og søkere på venteliste til hvert enkelt program.

I tabell 1 gir vi en oversikt over antallet studieplasser vi har pr. program, antall søkere som har programmet som førstevalg pr. 15. april (primærsøkere), hvor mange tilbud vi har sendt ut, antall ja-svar og antall studenter som har møtt, det vil si semesterregistrert seg, pr. 24. august. Fristen for å semesterregistrere seg er 1. september, så møtt-tallene vil endre seg noe frem til denne fristen.

Tabell 1: Opptak til lavere grads studier høsten 2016 (Samordna opptak)

Studieprogram	Antall studie- plasser	Primær- søkere	Tilbud	Ja- svar	Møtt pr 30.08*
Administrasjon og organisasjonsvitenskap	86	87	165	99	84
Adm.org. årsstudium	25	84	100	47	37
Europastudier	30	21	36	22	15
Film-/ tv-produksjon	26	141	61	29	26
Geografi, bachelor	56	37	59	40	33
Geografi, årsstudium	22	37	60	34	32
Informasjons- og kommunikasjonsteknologi	20	23	39	33	27
Informasjonsvitenskap, årsstudium	12	45	38	21	16
Informasjonsvitenskap	55	150	151	110	100
Journalistikk	26	149	56	27	24
Kognitiv vitenskap	22	75	60	35	28
Medievitenskap	63	41	96	65	56
Medievitenskap, årsstudium	22	46	51	32	27
Nye medier	22	51	57	37	32
Politisk økonomi	20	52	65	46	36
Sammenliknende politikk	95	151	231	165	147
Sammenliknende politikk, årsstudium	22	56	60	36	32
Samfunnsøkonomi	96	197	197	126	110
Samfunnsøkonomi, profesjon	22	42	67	33	24
Samfunnsøkonomi, årsstudium	21	71	67	41	34
Sosialantropologi	81	87	183	109	91
Sosialantropologi, årsstudium	22	48	65	41	37
Sosiologi	85	126	223	139	125
Sosiologi, årsstudium	21	75	65	43	39
Total	972	1892	2252	1410	1212

* Møtt-tallene vil endre seg noe. Dette er antall registrerte studenter pr 30. august. Frist for semesterregistrering er 1. september. Offisielle tall rapporteres til DBH i begynnelsen av oktober.

Pr. 30.08.16 var tallet på møtte 1212 studenter. Dette tallet vil endre seg frem mot fristen for semesterregistrering 1. september. Tallet for møtte studenter høsten 2015 var 1113, mens tilsvarende tall for 2014 og 2013 var henholdsvis 1143 og 997. Dette viser at vi har hatt en jevn økning i opptakstallene de siste årene. Vi har en relativt stor økning i antall årsstudenter i 2016 (23 % økning). Karaktergrensene er svært gode for mange årsstudier og sikrer søkere med gode karakterer. Det blir derfor en målsetning å rekruttere flest mulig av disse inn i bachelorprogrammene våre gjennom intern overgang.

Masteropptak

Høsten 2016 ble det gjennomført lokalt opptak til åtte norskspråklige disiplinprogram og to engelskspråklige program. I 2015 åpnet vi for tidligopptak på alle de norskspråklige masterprogrammene i opptaket, og dette har vi videreført høsten 2016. Målsettingen med tidligopptaket er å gi tilbud om studieplass tidligere til søkere som allerede kvalifiserer til opptak ved søknadstidspunktet. På denne måten kan fakultetet konkurrere med eventuelle andre institusjoner om disse søkerne. Erfaringene med ordningen vært positive, både fra instituttene og fakultetets side. Fakultetet vil derfor fortsette med tidligopptak for de norskspråklige programmene også i senere opptak.

Det ble ikke gjennomført suppleringsopptak etter svarfristen ved noen masterprogram høsten 2016. Når det gjelder karakterkrav fikk masterprogrammet i samfunnsøkonomi en grense på 34,32 poeng, mens grensen for de øvrige programmene ble på 30,00 poeng.

Tabell 2 nedenfor viser søker og oppmøtetall for de norske masterprogrammene høsten 2016. Det er søkere med programmet som førsteprioritet (primærsøkere) som er oppgitt i tabellen.

Tabell 2: Søker- og oppmøtetall for norskspråklige masterprogram høsten 2016

Studieprogram	Primærsøkere	Tilbud	Ja-svar		Møtt pr. 30.aug*	
Administrasjon og organisasjonsvitenskap	119	56	30		27	
Geografi - miljø- og landskapsgeografi	14	9	4	25	4	23
Geografi - naturgeografi	17	14	11		9	
Geografi - utviklingsgeografi	2	2	1		1	
Geografi-Øk. geogr, regional utvikling og planl.	19	13	9		9	
Informasjonsvitenskap	42	31	20		20	
Medievitenskap	63	41	23		20	
Samfunnsøkonomi	138	42	27		25	
Sammenliknende politikk	121	81	36		30	
Sosialantropologi	39	28	13		12	
Sosiologi	55	31	19		18	
Totalt fakultetet	629	348	193		175	

* Tallene er hentet fra FS. Offisielle tall rapporteres til DBH i begynnelsen av oktober.

De tilsvarende tallene for fjoråret var 639 primærsøkere, 357 tilbud, 183 Ja-svar og 169 møtt pr 1. september. Det er sannsynlig at ikke alle masterstudenter er ferdig registrerte. Semesterregistreringsfristen går ut 1. september, men vi ser allerede en svak økning i antall nye masterstudenter totalt i 2016.

Tabell 3: Søker tall til norske masterprogram høsten 2014-2016

Studieprogram	Primærsøkere høst 2014	Primærsøkere høst 2015	Primærsøkere høst 2016	% endring høst 15/ høst 16
Administrasjon og organisasjonsvitenskap	93	123	119	- 3,3 %
Geografi	44	53	52	- 1,9 %
Informasjonsvitenskap	25	46	42	- 8,7 %
Medievitenskap	58	65	63	- 3,1 %
Samfunnsøkonomi	124	134	138	+ 2,3 %
Sammenliknende politikk	104	120	121	+ 0,8 %
Sosialantropologi	32	43	39	- 9,3 %
Sosiologi	42	55	55	0 %
Totalt norske program	522	639	629	- 1,6 %

Tabell 3 viser utviklingen i søker tall fra høst 2014 til høst 2016 for norske masterprogram. Tabellen viser at det har vært en nedgang i søker tallet på 1,6 % høsten 2016 sammenlignet med høsten 2015. De fleste masterprogram har hatt nedgang i antall primærsøkere, bortsett fra samfunnsøkonomi og sammenliknende politikk som har hatt en svak økning, og sosiologi som har samme søker tall som høsten 2015.

Internasjonalt opptak

Det er høsten 2016 registrert 247 innreisende utvekslingsstudenter, inkludert kortidsstudenter og programstudenter. Under ser vi oversikt over søker og oppmøtetall for de engelskspråklige masterprogrammene ved fakultetet høsten 2016. På grunn av at kvoteordningen er lagt ned har det kommet en del færre søker i 2016 i forhold til tidligere år.

Tabell 4: Søker- og oppmøtetall for engelskspråklige masterprogram høsten 2016

Studieprogram	Selv-finansierte	Søknads-web	Tilbud	Ja-svar	Møtt pr. 30.08*
Development Geography	40	49	7	2	2
Public Administration	185	136	17	9	7
System Dynamics	114	85	36	20	18
Erasmus Mundus, System Dynamics	Egen opptaksmodell: 54		24	16	10
Totalt engelskspråklige studieprogram	339	324	84	47	37

* Tallene er hentet fra FS 30.08.2016. Offisielle tall rapporteres til DBH 3. oktober.

Tabell 4 viser søker og oppmøtetall for de engelskspråklige masterprogrammene høsten 2016. Kolonnen *selvfinansierte* gjelder søker bosatt i utlandet som har søkt gjennom UiBs internasjonale opptak innen 1. desember 2015. Kolonnen *SøknadsWeb* gjelder søker bosatt i Norge som har søkt gjennom fakultetets lokale opptak innen 15. april 2016.

Andre lokale opptak ved fakultetet

Intern programovergang

Studenter på fakultetets bachelorprogram og årsstudier kan hvert semester søke om intern overgang til et bachelorprogram. Høsten 2016 har 62 studenter fått innvilget søknad om overgang. Tilsvarende tall for høsten 2015 var 87.

Hospitantordningen

Hospitantordningen gir studenter ved andre høyere utdanningsinstitusjoner i Norge mulighet til å ta enkeltemner ved fakultetet. Søkere som mangler 30 studiepoeng eller mindre av spesialiseringen for å få opptak til et masterprogram, kan også få tilbud om hospitantplass, det samme gjelder søkere til praktisk-pedagogisk utdanning (PPU). Høsten 2016 har 22 søkere fått innvilget status som hospitanter, mot 22 søkere høsten 2015.

Poststudierett

Studenter som har fullført en bachelor- eller en mastergrad ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet, kan søke fakultetet om å få en poststudierett frem mot neste Samordna opptak. Høsten 2016 har 71 søkere fått innvilget søknad om poststudierett, mens 80 søkere fikk innvilget søknad høsten 2015.

Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU)

Praktisk-pedagogisk utdanning er et påbyggende årsstudium til en bachelor- eller mastergrad. Utdannelsen gir kompetanse til å arbeide som lektor eller adjunkt i ungdomsskole eller videregående skole. Opptakskravet til studiet er en bachelorgrad/180 studiepoeng eller mastergrad med minimum to faglige fordypninger på minst 60 studiepoeng. De faglige fordypningene må være innen fagområder der det tilbys fagdidaktikk ved UiB, og satt sammen av emner som gir god grunnleggende kjennskap til faget.

Ved SV-fakultetet tilbyr vi fire fagdidaktiske emner som del av det praktisk-pedagogiske studiet: mediefag, IT-fag, geografi og samfunnskunnskap. Med de angitte emnekombinasjonene kan studentene kvalifisere til PPU gjennom studier i medievitenskap, informasjonsvitenskap, geografi, sosiologi, sammenliknende politikk, sosialantropologi og administrasjon og organisasjonsvitenskap.

Tabellen nedenfor gir en oversikt over opptakstallene til våre PPU-emner høsten 2016.

Tabell 5: Opptakstall PPU høsten 2016

Fagdidaktiske emner	Antall søkere	Tilbud	Ja-svar	Møtt pr. 19. august
DIDASAK	285	65	34	30
DIDAGEO	48	7	5	4
DIDAMEVI	81	22	9	6
DIDAIT	36	6	4	2
Totalt	450	100	52	42

DIDAMEVI = mediefagsdidaktikk

DIDAIT = IT-didaktikk

DIDASAK = samfunnskunnskapsdidaktikk (sosiologi, adm.org., sam.pol., sos.ant.)

DIDAGEO = geografididaktikk

Årets søkertall har gått kraftig opp sammenlignet med tidligere år. Bakgrunnen for dette er sannsynligvis at det etter nyttår ble annonsert fra Kunnskapsdepartementet at det allerede fra 2017 ville bli krav om mastergrad for å få opptak til PPU. Dette nye kravet ble imidlertid senere utsatt til 2019, men har bidratt til de høye søkertallene. Vi ser samtidig at det har vært en jevn oppgang i søkertallet de siste årene.

Dessverre gir ikke oppgangen i søkere det helt store utslaget i antall tilbud vi sender ut og antall studenter møtt. Vi ser også i år at svært mange av søkerne ikke kvalifiserer for opptak til programmet. Det er i tillegg begrensninger på hvor mange det er mulig å ta opp, og noen av fagkombinasjonene er svært populære. Allikevel har stort sett alle kvalifiserte søkere fått tilbud om studieplass i år. Selv om vi hadde 190 flere søkere og sendte ut 33 flere tilbud denne høsten sammenlignet med 2015, så ser det kun ut til at fire flere studenter har takket ja og møtt opp til semesterstart. Mens ca. 15% av søkerne har møtt til semesterstart tidligere, er det i 2016 kun 9 % av det totale antallet søkere som ser ut til å starte semesteret. Tabellen nedenfor gir en oversikt over utviklingen i søkertall for perioden 2013-2016.

Tabell 6: Søkertall til PPU ved SV-fakultetet 2013-2016 (søkere totalt/ møtt)

Fagdidaktiske emner	Søkertall 2013	Søkertall 2014	Søkertall 2015	Søkertall 2016
DIDASAK	94/10	113/24	165/25	285/30?
DIDAGEO	9/0	20/3	26/4	48/4
DIDAMEVI	29/7	32/7	52/8	81/6
DIDAIT	11/2	5/0	17/1	36/2
Totalt	143/19	170/34	260/38	450/42

Forslag til vedtak:

Styret ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet tar saken om opptak til orientering.

Knut Helland
dekan

Alette Gilhus Mykkeltvedt
fakultetsdirektør